

صاحبہ آقای حسین عبدالغنی خبرنگار مجله عربی الاوسط و الحیا و بی بی سی عربی با آقای دکتر ابراهیم یزدی (۱۳۷۴ / ۰۲ / ۰۵)

س-۱- در خارج کشور برداشت عمومی این است که در جمهوری اسلامی ایران دیگر گروه مخالفی وجود ندارد؟ آیا همینطور است و چرا؟

ج- در ایران احزاب و گرهای مخالف سیاسی وجود دارند که می‌توان از آنها به عنوان «مخالف و فادر» نام برد. اما مشکل این است که احزاب مخالف تحمل نمی‌شوند و مورد انواع محدودیت، فشارها و سرکوب‌های مستمر قرار دارند. بطوری که نمی‌توانند آزادانه فعالیت قابل توجهی داشته باشند.

س-۲- بعد از این همه سال که از انقلاب اسلامی در ایران می‌گذرد، کشور با مشکلات اقتصادی و اخیراً هم با نازاری‌های اجتماعی روبرو شده است. شما این مشکلات را چگونه می‌بینید و نتایجی که این مشکلات ممکن است برای دولت به وجود بیاورند چیست؟

ج- نازاری‌های خودبخودی اجتماعی معمولاً پیامد فشارهای سیاسی و اجتماعی و مشکلات اقتصادی می‌باشد، از یک طرف فشارهای اقتصادی، بالا رفتن هزینه‌ها و تورم وجود دارد که عمدتاً طبقات محروم و کم‌درآمد را، که اکثریت بزرگی را تشکیل می‌دهند، از پا درمی‌آورد و از طرف دیگر از فعالیت آزاد و مناسب احزاب سیاسی جلوگیری می‌شود. در حالی که طرفداران دولت از امکانات وسیعی برخوردارند، برای آنها بی‌خواهند انتقاد و اعتراض و ناراضیتی خود را از سیاست‌ها و اعمال حاکمیت ابراز دارند هیچ راهی باقی نگذاشته‌اند. تمام راهها را بسته‌اند. بنابراین مکانیزم سالم و آرامی برای ابراز اعتراض و انتقاد علني و مؤثر در دسترس مردم معتبر ندارد. پیامد چنین وضعیتی همین واکنش‌های پراکنده، ناگهانی و خشن، و اغلب مخرب می‌باشد. یکی از نقش‌های عمدۀ احزاب مخالف و فادر ارائه ابراز مسالمت‌آمیز مخالفت و اعتراض نسبت به اعمال و سیاست‌های حکومت است. حال اگر دولت بتواند فشارهای اقتصادی رو به رشد را به نفع طبقات محروم متعادل سازد و ضرورت آزادی احزاب سیاسی را نپذیرد، ادامه وضع کنونی سبب وخیمتر شدن اوضاع و تشدید نازاری‌ها خواهد شد. بطوری که روابط مردم و دولت ممکن است به نقطه غیرقابل ترمیم برسد.

س-۳- آیا برای نهضت آزادی یا احزاب دیگر امکان دستیابی به قدرت وجود دارد و آیا دولت انتقال و جابجایی قدرت را می‌پذیرد؟

ج- تا آنجا که به نهضت آزادی مربوط می‌شود، و من فقط می‌توانم از جانب نهضت آزادی سخن بگویم، انگیزۀ عده و اصلی کسب قدرت نیست. بلکه انگیزۀ اصلی اجرا و تحقق کامل قانون اساسی است. اصلاح، ترمیم و یا جابجایی مسالمت‌آمیز قدرت در چارچوب جمهوری اسلامی تنها با تمکین همه جانبۀ دولت از قانون اساسی ممکن می‌باشد. هنوز علائمی از آمادگی حاکمیت برای این امر دیده نمی‌شود.

س-۴- اهداف عده نهضت آزادی چیست؟ آیا بسط حقوق سیاسی برای مردم و برای جنبش‌های سیاسی، نظیر حق تأسیس احزاب سیاسی، انتخابات آزاد و قدرت بیشتر برای پارلمان است یا جستجوی راه برای مشارکت در قدرت با دولت؟

ج- اهداف عمدہ و اصلی نهضت آزادی دفاع و نگهبانی از آزادی و استقلال، دو آرمان بنیادین انقلاب اسلامی ایران می‌باشد. اصول مندرج در فصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی حقوق و آزادی‌های مردم، از جمله حق تأسیس احزاب سیاسی، آزادی مطبوعات و بیان و مشارکت آزادانه در انتخابات را، با صراحة و دقیق شرح داده است.

س- چه تغییر عمدہ‌ای در افکار و برنامه‌های نهضت آزادی صورت گرفته است؟ آیا شما فکر می‌کنید که احزاب موجود می‌توانند نسل جدید را که با مشکلاتی نظیر بیکاری روبه‌رو هستند، به خود جذب کنند؟

ج- فلسفه سیاسی و باورهای ایدئولوژیکی نهضت آزادی تغییر نکرده است. ما از مشکلات فراوانی که نسل جدید با آنها روبه‌روست، آگاهیم، اما احزاب سیاسی، از جمله نهضت آزادی برای آنکه بتوانند با نسل جدید رابطه برقرار سازند و به مشکلات آنها برسند و راهلهای مناسب را ارائه دهند، باید از آزادی فعالیت حزبی برخوردار باشند.

روابط عمومی نهضت آزادی ایران

اردیبهشت ماه ۱۳۷۴